

Voortgangsrapportage

1 juli 2026

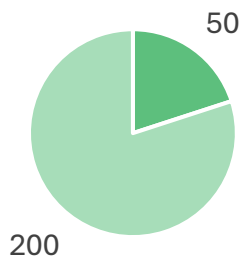
Eind 2023 is het project Aardgasvrij Eiland van start gegaan. Het gewijzigde projectplan is vastgesteld door de gemeenteraad op 20 mei 2025. Deze voortgangsrapportage is een beknopte weergave van de stand van zaken per 1 juli 2026.

In Aardgasvrij Eiland werken de gemeente Schiermonnikoog, WoonFriesland en netbeheerders Liander en Stedin met de eilanders samen aan het besparen van aardgas en het uiteindelijk aardgasvrij maken van Schiermonnikoog. Fase 1 betreft het aardgasvrij maken van de buurt Nieuw-Dokkum en een eilandbrede inductie- en isolatieaanpak.

Doelen

EILANDBREED

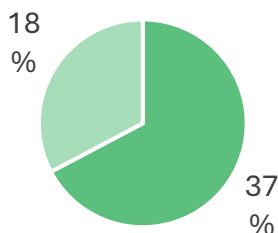
250 woningen
koken elektrisch

Voortgang

Op basis de tussenevaluatie is het doel bijgesteld van 330 naar 250 woningen. De subsidie is verhoogd van € 500 naar € 1.000 per adres.

55% aardgas besparen
in woningen

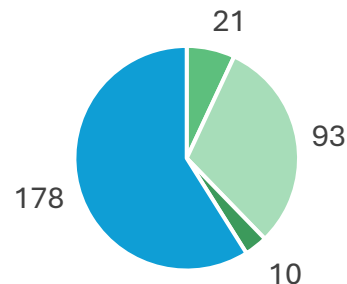
Voortgang*

In 2021 werd in een woning op Schiermonnikoog 1.550 m3 aardgas gebruikt. In 2024 is dit gedaald naar gemiddeld 970 m3 gas. In 2025 naar gemiddeld 960 m3 gas.

*) Per 1-1-2026 t.o.v. 2021. Bron: CBS.

NIEUW-DOKKUM

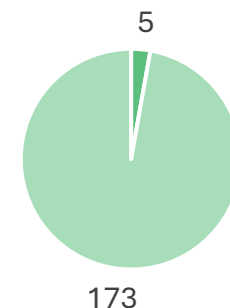
178 gebouwen aardgasvrij-gereed

Voortgang koop
Voortgang huur
Voortgang overig
Resterend

We werken toe naar een buurt die in 2028 aardgasvrij-gereed is door woningisolatie.

178 gebouwen aardgasvrij

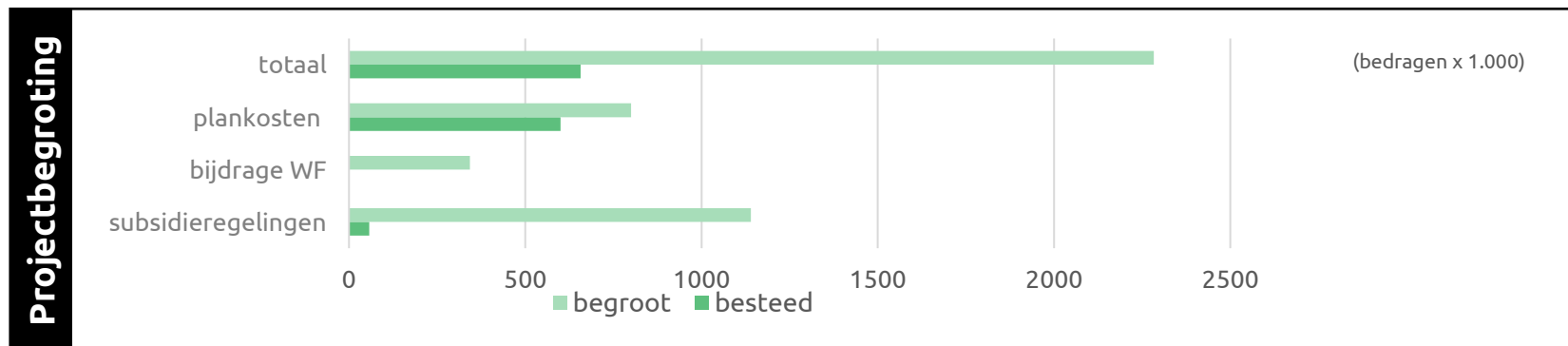

Voortgang
Doel 2030

We werken toe naar aardgasvrij in 2030.

PROJECTBEGROTING De SPUK-PAW bijdrage van het rijk bedroeg 2,3 miljoen. Het budget is grotendeels gereserveerd voor de uitgave van de subsidies, een bijdrage aan WoonFriesland voor verduurzaming van de corporatiewoningen en voor uitvoeringscapaciteit. In de periode 2022-2025 is 600.000 besteed aan planvorming, onderzoeken en inzet van projectleiders, energieadviseurs, communicatie e.d.

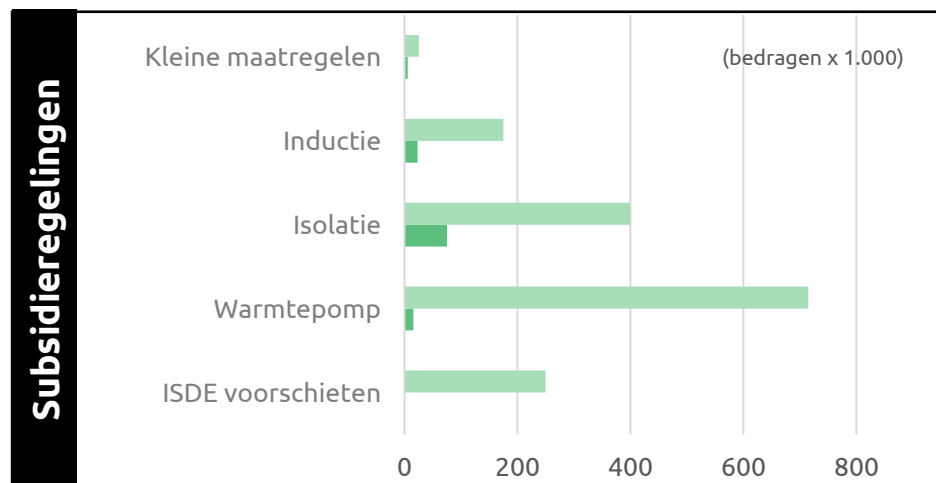
VOORTGANG UITNUTTING SUBSIDIEREGELINGEN

Eilandbreed De inductie en isolatiesubsidie zijn voor koopwoningen op heel Schiermonnikoog. Er zijn in totaal nu **50 aanvragen** voor de inductiesubsidie verleend. Hiervan zijn er 8 verleend in de periode sinds de vorige rapportage (1-1-2025). Aanvragen van recreatiewoningeigenaren worden afgewezen. De isolatiesubsidie wordt gefinancierd vanuit de SPUK-PAW en de SPUK-NIP. In totaal zijn er 46 aanvragen verleend.

Inmiddels zijn er **95 wat-is-wijs-adviezen** gegeven, waarvan 50 in Nieuw Dokkum, 26 in het Oude Dorp, 15 koopwoningen op de rest van het eiland en 5 recreatiewoningen.

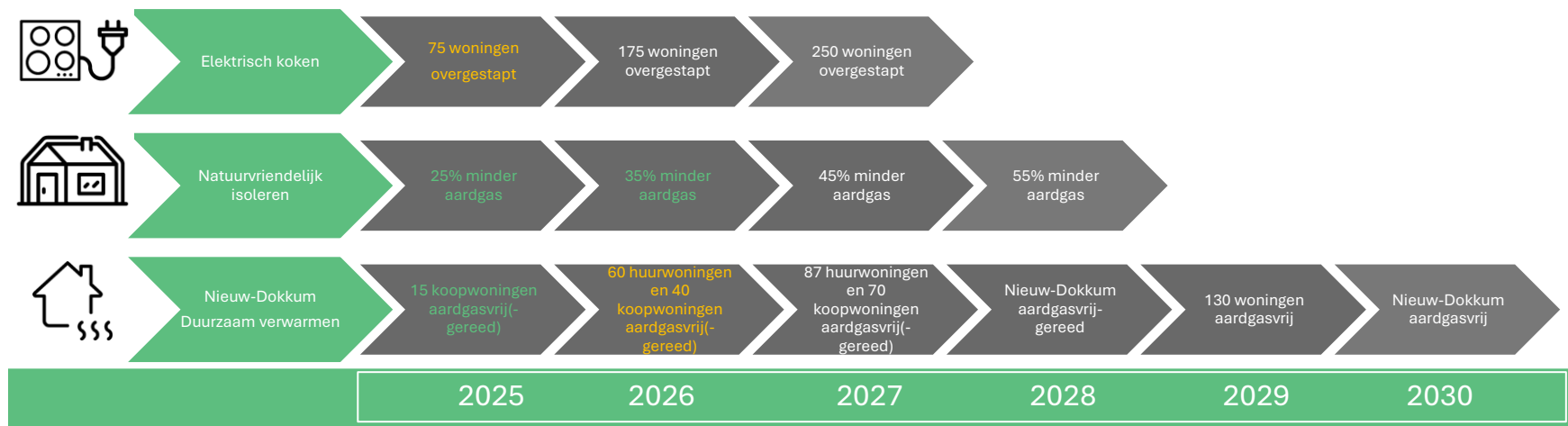
Nieuw Dokkum De warmtepompensubsidie (PVT) is voor Nieuw Dokkum. Sinds de openstelling van deze regeling vorig jaar zijn er 2 subsidies verleend. Naast de 2 PVT-systemen zijn er 2 woningen aardgasvrij geworden via warmtepompen met een buitenunit. Ook het LOC is aardgasvrij, wat het totaal brengt op 5 aardgasvrij panden.

Voor koopwoningen is er financieel advies mogelijk, hiervan is 6 keer gebruik van gemaakt. Van het aanbod om ISDE voor te schieten is nog geen gebruik gemaakt. Het toekennen van SVN leningen door de gemeente is inmiddels 10 keer gebeurd.

PROJECTPLANNING We hanteren we een gefaseerde aanpak tot 2030. In het oorspronkelijke plan was het doel om in 2027 volledig klaar te zijn, maar omdat de techniekvoorkeur nu individueel is stellen we het doel daarop bij. Zo krijgt iedereen de kans in stappen mee te doen en is er ruimte voor maatwerk. Het aangepaste doel is dat alle gebouwen in Nieuw-Dokkum in 2028 aardgasvrij-gereed zijn en in 2030 helemaal aardgasvrij zijn. Aardgasvrij-gereed houdt in dat de verwarmingstechniek in een gebouw gereed is om zonder (aard)gas te verwarmen, zodra de isolatie op orde is. Of andersom: de woningisolatie is gereed voor aardgasvrije verwarming.

WOONFRIESLAND Door de aanwezigheid van zonnepanelen op de daken van de huurwoningen geeft WoonFriesland op basis van intern onderzoek de voorkeur aan het alternatief van een ventilatiewarmtepomp en bij enkele woningen een luchtwaterwarmtepomp. WoonFriesland test een nieuw type ventilatiewarmtepomp in het Dreamhûs in Delft. Deze kan mogelijk worden toegepast op Schiermonnikoog. WoonFriesland heeft aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd gericht op het verduurzamen van de huurwoningen. Op grond hiervan wordt een meerjarenaanpak opgezet, gericht op het streven om ook in 2030 aardgasvrij te zijn.

COMMUNICATIE Inzichten en huidige situatie

De meeste inwoners van Nieuw-Dokkum kennen Aardgasvrij Eiland en weten de energiecoach, de energie-adviseurs en de financieel adviseur te vinden. Ook hebben zij gehoord van onze acties zoals onze fixacties, warmte-wandelingen en andere communicatie-acties. De meeste inwoners van Nieuw-Dokkum kennen de Groene Courant. Vrijwel iedereen is op de hoogte van het PVT als voorkeurstechie keuze voor woningeigenaren. Huurders worden/zijn geïnformeerd over de keuzes die de woningcorporatie WoonFriesland voor haar huurders hebben gemaakt. De communicatie- en participatie strategie is herijkt om de effectiviteit te vergroten.

Doelgroepsegmentatie Onze aanpak in de communicatie is sinds vorig jaar meer gesegmenteerd qua aanpak. Dit komt onder andere tot uiting in de Groene Courant waarin we content indelen naar doelgroep en thema zodat verschillende groepen zich aangesproken kunnen voelen. Maar ook om te kijken hoe we onze communicatie wat meer naar de inwoners toe kunnen brengen. Zo organiseerden we een drietal koffiebijeenkomsten voor woningeigenaren bij een werkgroeplid die in de wijk Nieuw-Dokkum woont en faciliteerden een inloop met een soepje voor Huurdersbelang Fryslân, een van de partners in ons project. Sinds juli 2026 staat onze energiecoach op de strunmarkt waar inwoners, gasten en recreatiewoningeigenaren op af komen. De komende periode kijken we hoe we de inzet van onze middelen in relatie tot de verschillende doelgroepen verder kunnen verbeteren.

TECHNIEKVOORKEUR Met het gewijzigde projectplan in mei 2025 is ingezet op de paneelwarmtepomp (PVT-systeem) als voorkeursalternatief. Deze vergt een grote investering, maar heeft lage energielasten per maand. Het piekvermogen van deze warmtepomp is lager, waardoor het effect op het elektriciteitsnetwerk kleiner is. Het is een stille warmtepomp zonder brongeluid. De subsidieregeling maakt ook andere stille warmtepompen mogelijk: een bodemwarmtepomp en ventilatiepomp. Inwoners hebben de regie en kiezen zelf wat bij hen past. We blijven nieuwe innovatieve technieken volgen en houden daarbij onze uitgangspunten in het oog: betaalbaarheid, regie, onafhankelijkheid en een stille omgeving.

RISICOBEBEERSING belangrijkste risico's	Beheersmaatregel	Conclusie
Huurwoningen: rekening houden met flora en fauna kan de dakvervanging vertragen en daarmee de planning beïnvloeden	Ecologisch onderzoek in 2025 uitvoeren om tijdig inzicht te krijgen en de planning op peil te houden.	Onderzoek uitgevoerd, planning nog conform (2028-2030).
Koopwoningen: de investeringskosten in individuele warmtepompen zijn hoger dan verwacht.	Er is een aanbesteding gedaan voor de collectieve inkoop van warmtepompsystemen. Er is ondersteuning met financieel advies. Woningeigenaren houden keuzevrijheid.	Vrijwel geen aanvragen voor subsidie het afgelopen jaar. Bijsturen nodig.
Bewoners kunnen de investering voor een individuele techniekvoorkeur niet betalen.	Naast de extra projectbijdrage van 8.125 euro bieden we de mogelijkheid tot financieel maatwerkadvis over de verschillende financieringsopties.	Vrijwel geen aanvragen voor subsidie het afgelopen jaar. Bijsturen nodig.
Door het vervallen van de salderingsregeling valt de financiële opbrengst van PVT-panelen tegen.	In de berekening van de energielasten voor bewoners is het uitgangspunt dat zonne-energie niet gesaldeerd kan worden.	Er ontstaat interesse in (buurt) batterij. Dit heeft impact op het energiesysteem.
Bewoners hebben geen vertrouwen in de techniekvoorkeur van een paneelwarmtepomp (PVT).	We werken een passend aanbod uit voor bewoners. Bewoners kiezen zelf voor deelname en het type warmtepomp. Als blijkt dat dit niet aantrekkelijk is stellen we de aanpak bij.	Vrijwel geen aanvragen voor subsidie het afgelopen jaar. Bijsturen nodig.
Er is onvoldoende interesse en/of deelname in het project of specifieke projectonderdelen.	We blijven luisteren en in gesprek. Waar nodig stellen we de aanpak bij.	Vrijwel geen aanvragen voor subsidie het afgelopen jaar. Bijsturen nodig.
De hoge investeringskosten blijken naast een financiële drempel ook een psychologische drempel om tot aanschaf over te gaan.	We besteden in de uitleg aandacht aan investeringen op korte termijn en rendement op langere termijn. We blijven luisteren en in gesprek. Waar nodig stellen we de aanpak bij.	Vrijwel geen aanvragen voor subsidie het afgelopen jaar. Bijsturen nodig.
De samenwerking met een projectpartner loopt niet zoals gewenst of gedacht.	We blijven in gesprek en zetten de samenwerking voort op andere wijze.	n.v.t.
De capaciteit van het elektriciteitsnetwerk knelt en er is netcongestie afgekondigd op het middenspanningsnet. Voor de elektrificatie van warmte hebben diverse woningen een verzwaring van de meterkast nodig voor het gebruik van de warmtepomp.	Liander is partner in het project en denkt mee in de techniek-oplossingen. We doen een vooraanvraag voor de benodigde capaciteit voor individuele warmtepompen, zodat Liander hierop tijdig kan anticiperen.	Aanpassingen en voorbereidingen lopen. Individuele actie woningeigenaar blijft nodig. Liander heeft het druk en is gereguleerd en werkt zodoende volgens FCFS.